

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci **žalobce V. C.,** zastoupeného JUDr. Jaroslavem Skákalem, advokátem se sídlem Havlíčkova 498, Semily, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM, Praha 7,** o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 4. 2004, č. j. OAM-182/LE-B01-B03-2004, vedeného u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 59 Az 61/2004, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 10. 2004, č. j. 59 Az 61/2004 - 47,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného označeným v záhlaví tohoto rozhodnutí byla zamítnuta žádost žalobce (dále též „stěžovatel“) o udělení azylu na území České republiky jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), neboť v průběhu řízení o udělení azylu bylo nepochybně prokázáno, že žalobce podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že žalobce vstoupil na území České republiky již koncem roku 1995 a pobýval zde asi osm let a čtyři měsíce, z toho od roku 2000 nelegálně. Ačkoliv měl možnost se na území České republiky svobodně pohybovat a vstoupit do kontaktu se zástupci státních orgánů, této možnosti nevyužil a žádost podal až v době, kdy se nacházel v zařízení pro zajištění cizinců po svém druhém zadržení Policií ČR, přičemž mu v dřívějším podání žádosti o udělení azylu nebránily žádné objektivní

skutečnosti. Z uvedených důvodů žalovaný rozhodl o zamítnutí žádosti žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodné.

Rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 10. 2004, čj. 59 Az 61/2004 - 47, byla zamítnuta žaloba proti výše uvedenému rozhodnutí žalovaného. V odůvodnění rozsudku soud uvedl, že námitky žalobce týkající se porušení ustanovení o správním řízení neshledal důvodnými, neboť rozhodnutí žalovaného vyšlo ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu. K námitce žalobce, že rozhodnutí žalovaného není v rozporu s § 47 odst. 5 spr. ř. opatřeno podpisem oprávněné osoby, soud uvedl, že tato skutečnost zakládá vadu řízení jen tehdy, kdy ani rozhodnutí založené ve správním spise není opatřeno podpisem oprávněné osoby. V daném případě je však ve správním spise založeno napadené rozhodnutí vlastnoručně podepsané oprávněnou osobou – ředitelem Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra PhDr. T. H. Soud dále konstatoval, že odůvodnění napadeného rozhodnutí je přesvědčivé, a že tvrzená porušení ustanovení § 12 a § 91 zákona o azylu míří na výrok, který není součástí napadeného rozhodnutí. Žalovaný konstatoval naplnění podmínek pro zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Krajský soud se s tímto závěrem ztotožnil a uvedl, že problémy, které žalobce uvedl v žádosti o udělení azylu, tedy obavy před odvelením do armády a odesláním do války v Čečensku, mu byly známy již od roku 1999, a v podání žádosti o udělení azylu v té době mu podle jeho slov nic nebránilo. Soud shrnul, že žalobce přicestoval na území České republiky za účelem práce, nejprve jako turista s řádným cestovním pasem a s vízem, které si pravidelně prodlužoval na běloruské ambasádě; ani tyto skutečnosti podle soudu nesvědčí o tom, že by byl porušen článek 14 bod 1 Deklarace lidských práv, neboť zkrácené řízení o udělení azylu slouží tomu, aby byly odděleny žádosti zcela bezdůvodné od těch, které by důvodné být mohly. Pokud byla žádost o udělení azylu zamítnuta jako nedůvodná, je podle názoru soudu nadbytečné s odkazem na § 28 zákona o azylu, aby si žalovaný opatřoval zprávy o zemi původu za účelem rozhodnutí o překážce vycestování. Soud se dále v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. vypořádal s důvody, pro něž nebyly provedeny některé navrhované důkazy. Výslech žalobce za přítomnosti tlumočníka za účelem objasnění důvodů pro udělení azylu soud neprovedl z důvodu, že v průběhu správního řízení měl žalobce možnost za přítomnosti tlumočníka uvést všechny skutečnosti pro udělení azylu a proto tento důkaz soud neshledal nezbytným; informace Amnesty International ze dne 12. 5. 2004 a informace z tiskové konference s Ministrem zahraničí, stejně jako výslech přítelkyně žalobce paní V. H. se soud rozhodl pro nadbytečnost vzhledem k tomu, že předmětem přezkumu bylo rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné, neprovést. Ze všech uvedených důvodu Krajský soud v Plzni žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včas podané kasační stížnosti stěžovatel uvádí, že soud se měl nejprve zabývat nicotností napadeného rozhodnutí. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že jménem ministerstva je oprávněn jednat pouze ministr, přičemž z napadeného rozhodnutí ani z rozsudku soudu nevyplývá, že by byl za ministerstvo oprávněn jednat někdo jiný. Soud nezodpověděl otázku, proč je jméno PhDr. T. H. ve správním rozhodnutí vytištěno bez uvedení oprávnění jednat v těchto věcech za ministerstvo. V tom je podle stěžovatele naplněn důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť soud považoval správní akt za bezvadný, ačkoliv byl podepsán pouze úředníkem ministerstva, když z rozhodnutí jeho oprávnění jednat za ministerstvo z rozhodnutí nevyplývalo; soud si měl z vlastní iniciativy vyžádat důkazy o oprávněnosti ředitele azylové a migrační politiky jednat za ministerstvo. Stěžovatel dále uvedl, že soud není oprávněn provádět předběžný výběr důkazů, či odmítat provedení těch důkazů, které by řádně prokazovaly skutkový a právní stav existující v době rozhodování správního orgánu. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že kromě ustanovení § 16 zákona o azylu

mohly být naplněny důvody pro neudělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu. Stěžovatel uvedl, že v průběhu řízení před soudem doložil zprávu Amnesty International o tom, že Bělorusko zachovalo trest smrti za běžné zločiny a zprávu Ministerstva zahraničí ČR o dodržování lidských práv v Bělorusku. Soud měl k oběma těmto správám přihlížet; pokud se soud omezil pouze na zkoumání správné aplikace § 16 zákona o azylu, pak porušil § 75 a násl. s. ř. s., čl. 36 a 38 Listiny základních práv a svobod a článku 6 Úmluvy. Podle názoru stěžovatele byl naplněn i důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť soud nesprávně vyloučil aplikaci § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu, nezabýval se zprávami Ministerstva zahraničí USA, ČR ani jinými tiskovými zprávami o stavu dodržování lidských práv v zemích žadatele o azyl. Podle názoru žalobce byl žalovaný povinen aplikovat ustanovení zákona o azylu týkající se humanitárního azylu a pokud tak neučinil, měla být náprava zřízena v soudním řízení. Stěžovatel dále nerozumí tomu, proč nebylo přihlédnuto k jeho partnerskému vztahu s občankou České republiky, s níž žalobce očekával narození dítěte. Ignorací těchto rodinných vazeb žalobce byly porušeny smluvní povinnosti, k nimž je Česká republika podle čl. 10 Ústavy vázána; postup soudu nebyl ani v souladu s čl. 6 Úmluvy. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhuje, aby rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 10. 2004, čj. 59 Az 61/2004 - 47, byl zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně stěžovatel požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že oprávněnou osobou ve smyslu § 47 odst. 5 spr. ř. je ředitel Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra PhDr. T. H.; tato skutečnost vyplývá z organizačního řádu Ministerstva vnitra. Žalovaný setrval na tom, že závěr o zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu je správný. Žalovaný zopakoval rozhodující fakta z napadeného rozhodnutí a k námitce žalobce o neposouzení důvodů pro udělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu v situaci zamítnutí žádosti o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu v rozhodnutí ze dne 14. 1. 2004, sp. zn. 3 Azs 31/2003, podle něhož v případě rozhodnutí podle § 16 zákona o azylu rozhoduje správní orgán ve věci konečným způsobem, aniž by byla zjišťována existence některého z důvodů pro udělení azylu podle ostatních ustanovení zákona o azylu. K námitce týkající se nevztažení překážky vycestování žalovaný uvedl, že tuto otázka se v souladu s § 28 zákona o azylu posuzuje pouze v případě neudělení nebo odnětí azylu. I pro řízení o kasační stížnosti odkázal žalovaný na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi učiněné žalobcem v průběhu řízení o udělení azylu, a na vydané rozhodnutí. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní namítá důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.; rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Prvním důvodem podané kasační stížnosti je důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní závěr, popřípadě je aplikován správný právní názor, který je však nesprávně vyložen. Nejvyšší správní soud taková pochybení v napadeném rozhodnutí Krajského soudu v Plzni neshledal. Stěžovatel je přesvědčen o tom, že soud pochybil, když nesprávně vyloučil aplikaci § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu.

K této námitce Nejvyšší správní soud uvádí, že posuzování žádosti o udělení azylu žalovaným sestává z řady procesních a materiálních hledisek, obsažených v zákoně o azylu, jež je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také souslednosti. Jestliže tedy v daném případě byla žádost o udělení azylu stěžovateli zamítnuta z důvodu, že stěžovatel podal žádost o udělení azylu s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení azylu dříve, tedy byla zamítnuta podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, není možno žalovanému vytýkat, že se podrobně nezabýval případnou existencí důvodu pro udělení azylu podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu, neboť by to bylo nadbytečné. I když by totiž žalovaný shledal, že stěžovatel byl v zemi původu skutečně pronásledován z důvodů, pro něž je možné azyl na území České republiky udělit, nezakládalo by to jeho právo na udělení azylu, jestliže by o udělení azylu požádal až v době, kdy mu bylo uděleno správní vyhoštění, ačkoliv mu žádná objektivní okolnost nebránila požádat o udělení azylu již dříve. Nejvyšší správní soud konstatuje, že soud prvního stupně nepochybil, když shledal zákonným rozhodnutí žalovaného, jímž byla zamítnuta žádost žalobce o udělení azylu jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Soud prvního stupně nebyl povinen ani oprávněn zabývat se důvody žalobce pro udělení azylu podle § 12 a § 14 zákona o azylu ani otázku existence překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, neboť to nebylo předmětem soudního přezkumu. Proto krajský soud nezkoumal ani ostatní žalobcem uváděné zprávy o situaci v zemi původu žalobce ani otázku vztahu žalobce s občankou České republiky a vliv této skutečnosti na možnost udělení humanitárního azylu, neboť v řízení bylo jeho úkolem posoudit, zda byly splněny podmínky pro zastavení řízení podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. Jelikož soud shledal toto rozhodnutí žalované souladným se zákonem, nebylo již jeho povinností přezkoumávat, zda žalobce splnil či nesplnil podmínky pro udělení azylu podle § 12, resp. humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud proto konstatoval, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán.

Druhým důvodem kasační stížnosti stěžovatele je tvrzená nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonnost rozhodnutí o věci samé, tedy důvod kasační stížnosti vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Stěžovatel uvedl, že krajský soud měl z úřední povinnosti šetřit skutečnost, zda je PhDr. T. H. oprávněn jednat jménem ministerstva. Nejvyšší správní soud se ztotožnil s názorem soudu prvního stupně, vycházejícím z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, že není-li vyhotovení správního rozhodnutí, které je doručeno účastníkovi, opatřeno vlastnoručním podpisem oprávněné osoby, ale jen předtištěným jménem, příjmením a funkcí oprávněné osoby, úředním razítkem a doložkou „za správnost“ podepsanou osobou, která stejnopisy písemného vyhotovení pořídila, pak takový postup neodpovídá § 47 odst. 5 spr. ř. Za situace, kdy je součástí správního spisu vyhotovení rozhodnutí, které je podepsáno oprávněnou osobou a je i jinak bezvadné, nezakládá tato vada nicotnost rozhodnutí, neboť je zřejmé, že rozhodnutí skutečně vydala k tomu oprávněná osoba. K takové situaci v souzené věci došlo, neboť PhDr. T. H. je coby ředitel Odboru azylové a migrační politiky osobou oprávněnou jednat jménem tohoto odboru Ministerstva vnitra. Tato skutečnost je krajským soudům rozhodujícím ve správním soudnictví známa z jejich úřední činnosti, a z tohoto důvodu nebylo nutné, aby ji Krajský soud v Plzni ověřoval. Tuto námitku stěžovatele tedy Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

K námitce, že krajský soud pochybil, když neprovedl žalobcem navrhované důkazy, Nejvyšší správní soud konstatuje, že v této skutečnosti pochybení soudu neshledal, neboť podle § 52 odst. 1 s. ř. s. soud rozhodne, které z navržených důkazů provede

a které nikoliv. Soud prvního stupně se řádně vypořádal s důvody, pro něž nevyhověl důkaznímu návrhu. Nejvyšší správní soud odkazuje na judikaturu Ústavního soudu k otázce tzv. opomenutých důkazů (např. nález ze dne 19. 4. 2001, sp. zn. I. ÚS 549/2000), že „*soud sice není povinen provést všechny navržené důkazy, avšak musí o vznesených návrzích rozhodnout a - pokud jim nevyhoví - »ve svém rozhodnutí vyložit, z jakých důvodů (zpravidla ve vztahu k hmotněprávním předpisům, které aplikoval, a právním závěrům, k nimž na skutkovém základě věci dospěl) navržené důkazy neprovedl, resp. pro základ svých skutkových zjištění je nepřevzal«“*. V dané věci neprovedl krajský soud navržené důkazy proto, že se týkaly důvodů žalobce pro udělení azylu; tuto skutečnost však soud v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, jímž byla žádost žalobce o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. k) zákona o azylu, nezkoumal. Předmětem dokazování jsou vždy toliko konkrétní individuální skutečnosti, které jsou rozhodující právě z hlediska předmětu řízení; nerozhodné skutečnosti soud z dokazování vyloučí. Nejvyšší správní soud tedy konstatoval, že soud prvního stupně se řádně vypořádal s neprovedením žalobcem navržených důkazů. Nejvyšší správní soud proto neshledal tento bod kasační stížnosti důvodným.

Nejvyšší správní soud dospěl ze shora uvedených důvodů k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s kasační stížností žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. února 2005

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu